

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 401-00-00028/2023-01/2
Датум: 20. јануар 2023. године
Сремска 3-5, Београд

Министарство информисања и телекомуникација
Немањина 22-26, Београд

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања

Поступајући у складу са чл. 30. и 31. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Министарство информисања и телекомуникација је дана 13. јануара 2023. године доставило Комисији за контролу државне помоћи пријаву државне помоћи број: 110-00-001/2023-05 од 6. јануара 2023. године, са Општим обрасцем пријаве државне помоћи и Предлогом правилника о изменама и допунама Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања.

Савет Комисије, након разматрања достављеног материјала, на основу члана 11. став 2, а у вези са чланом 31. став 3. Закона о контроли државне помоћи, на 163. седници од 20. јануара 2023. године, доноси следеће

М И Ш Љ Е Њ Е

Комисија за контролу државне помоћи донела је Обавештење број: 401-00-00259/2021-01/5 од 31. марта 2022. године (у даљем тексту: Обавештење) о потреби усклађивања Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања („Службени гласник РС“, бр. 16/16 и 8/17 - у даљем тексту: Правилник) са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19 - у даљем тексту: Закон), којим је обавестила Министарство културе и информисања да је наведени правилник неусклађен са правилима о додели државне помоћи.

Наиме, Комисија је анализирала чл. 30 - 40. Правилника, који се односе на појединачна давања на основу одлуке руководиоца органа надлежног за послове јавног информисања на републичком, покрајинском, односно локалном нивоу, без спроведеног јавног конкурса, у вези са чим је Комисија истакла да је ове одредбе потребно уподобити на начин којим се онемогућава индивидуализација државне помоћи у смислу члана 3. ст. 2. и 3. Закона, а алтернативно је указала да је средства могуће одредити на начин како је то предвиђено Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) („Службени гласник РС“, број 23/21).

Такође, Комисија је анализирила и чл. 4 – 29. Правилника, који се односе на правила за расписивање конкурса за пројекте производње медијских садржаја и пројекте организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања, у вези са чим је нагласила да је одредбе Правилника неопходно уподобити са општим правилом у погледу забране учествовања на јавном конкурс у учесника на тржишту који се налазе у поступку повраћаја државне или *de minimis* помоћи, као и учесника на тржишту који су били у тешкоћама у смислу Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС”, број 62/21) на дан 31. децембра 2019. године. Такође, Комисија је истакла да је неопходно да давалац државне помоћи изврши процену и докаже услове из члана 13. Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у области јавног информисања („Службени гласник РС”, број 9/22 – у даљем тексту: Уредба), који се односе на пропорционалност и примереност државне помоћи, њену транспарентност, потребу за интервенцијом државе, при чему је неопходно доказати да мера доприноси остваривању јавног интереса на начин како је то дефинисано Уредбом. Даље, истакнуто је и да је потребно предвидети то да учесници на конкурс за производњу медијских садржаја у штампаном и дигиталном формату могу бити само микро, мала и средња правна лица и предузетници, као и то да државна помоћ за финансирање производње медијских садржаја у области јавног информисања не сме допринети повећању основних средстава корисника, односно проширењу постојећих делатности, нити обједињавању медија и оснивању и/или регистрању нових учесника на тржишту док се средства не смеју користити за друге намене, а нарочито производњу других медијских садржаја. Осим наведеног, Комисија је истакла да је потребно да се ближе уреде трошкови који би могли да буду предмет финансирања, а у складу са чланом 15. Уредбе, затим, да је интензитет државне помоћи из Правилника потребно ускладити са чланом 17. Уредбе и да је неопходно прописати начин на који ће давалац успоставити ефикасан механизам праћења и извештавања о доделеној државној помоћи, за потребе кумулације државне помоћи. И приликом давања предлога за усклађивање ових одредаба Правилника, Комисија је указала да се наведена средства могу доделити као помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ), у ком случају је потребно нагласити да се ради о додели те помоћи и испоштовати све одредбе уредбе која регулише доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи).

У делу који се односи на јавне конкурсе за пројекте организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања, Комисија је истакла да је потребно усклађивање са одредбама из Уредбе о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи („Службени гласник РС”, број 62/21) и ближе навела са којим деловима наведене уредбе је потребно извршити усклађивање Правилника, а такође је истакла и да је, уколико давалац то сматра оправданим и целисходним, средства могуће доделити у складу са правилима о додели помоћи мале вредности.

У вези са наведеним, Министарство информисања и телекомуникација (у даљем тексту: Подносилац пријаве) је припремило и Комисији доставило Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања, у циљу усклађивања Правилника са правилима о додели државне помоћи, на начин како је то истакнуто у Обавештењу.

Предлогом правилника предвиђене су измене и допуне Правилника у делу који се односи на правила за расписивање конкурса за пројекте производње медијских садржаја и пројекте организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања.

Наиме, у делу става 3. члана 4. Правилника, предвиђа се измена у том смислу што се, уместо досадашње формулације да се средства која се расподељују на основу спроведеног јавног конкурса расподељују у складу са правилима о додели државне помоћи, предвиђа да се средства расподељују у складу са условима и критеријумима за доделу државне помоћи у области јавног информисања или помоћи мале вредности (*de minimis* помоћ).

Такође, предвиђена је и допуна члана 4. Правилника, додавањем новог става којим се прописује да је државна помоћ за суфинансирање производње медијских садржаја у области јавног информисања усклађена ако се додељује на основу шеме државне помоћи и ако мера доприноси остваривању јавног интереса у области јавног информисања, ако постоји потреба за интервенцијом државе, односно јавни интерес у области јавног информисања не би могао да се оствари без доделе државне помоћи, ако је износ државне помоћи пропорционалан (сведен на минимум), ако је мера државне помоћи примерена, ако државна помоћ има подстицајни ефекат и ако је државна помоћ транспарентна, односно уколико су подаци о помоћи доступни јавности.

Осим наведеног, предвиђено је и додавање новог става у члану 6. Правилника, којим се прописује да се средства која се додељују на конкурсима који се расписују за пројекте производње медијских садржаја могу додељивати у складу са условима и критеријумима за доделу државне помоћи у области јавног информисања или помоћи мале вредности (*de minimis* помоћ), а да се средства која се додељују на конкурсима који се расписују за пројекте организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и са пројектима унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања додељују искључиво као помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ).

Предвиђена је и допуна члана 12. Правилника, додавањем новог става, који прописује да учесници на конкурсима за производњу медијских садржаја у штампаном и дигиталном формату могу бити само микро, мала и средња правна лица и предузетници.

У члану 13. Правилника предвиђена је допуна додавањем новог става, који прописује да право учешћа на конкурсима немају лица која се налазе у поступку повраћаја државне или *de minimis* помоћи, као и лица која су била у тешкоћама у смислу прописа о контроли државне помоћи.

Предвиђа се и потпуна измена постојећег члана 16. Правилника, на тај начин што се прописује да учесник конкурса може поднети захтев за суфинансирање пројекта у износу који не прелази 80% оправданих трошкова предложеног пројекта, а највише до износа утврђеног конкурсом, док учесник конкурса за производњу медијских садржаја за телевизије може поднети захтев за суфинансирање пројекта у износу који не прелази 50% оправданих трошкова производње медијских садржаја, а највише до износа утврђеног конкурсом. Такође, прописује се и да средства која се додељују, на расписаним конкурсима, у складу са условима и критеријумима за доделу државне помоћи у области јавног информисања не смеју допринети повећању основних средстава корисника, односно

проширењу постојећих делатности, нити обједињавању медија и оснивању и/или регистрању нових учесника на тржишту.

Такође, предвиђа се и допуна Правилника додавањем новог члана 16а, којим се прописује да су оправдани трошкови пројекта они трошкови настали у вези са израдом медијског садржаја, а нарочито да то могу бити процењени бруто трошкови зарада и накнада ангажованих лица на производњи медијских садржаја, затим трошкови закупа простора, опреме, локације и друге неопходне материјалне и нематеријалне имовине за потребе производње медијских садржаја, трошкови употребе сопствене имовине (амортизација), трошкови увођења нових технологија са циљем унапређења услуге јавног информисања (дигитализација, прилагођавање медијских садржаја особама са инвалидитетом и др.), као и трошкови истраживања малог опсега која имају за циљ боље разумевање навика коришћења медија, степена медијске писмености и положаја друштвено осетљивих група у медијима. Осим наведеног, предлог новог члана садржи и одредбе да у оправдани трошак улази сразмерни удео у заједничким трошковима продукције (уколико учесник на тржишту поред израде конкретног медијског садржаја обавља и друге делатности у вези са израдом медијског садржаја или истовремено производи више медијских садржаја коришћењем или ангажовањем истих ресурса - нпр. људских, материјалних или нематеријалних), затим, да се сразмерни удео у заједничким трошковима обрачунава на основу тржишне цене употребе ресурса или на други пригодан начин којим се омогућава израчунавање удела у заједничким трошковима, као и да се оправданим трошковима не сматрају трошкови штампања, трошкови дистрибуције и трошкови промоције медијског садржаја.

Предвиђена измена члана 17. Правилника односи се на то што се, уместо досадашње формулације да се максимални годишњи интензитет додељених средстава предвиђа у односу на вредност пројекта, предвиђа да се интензитет одређује у односу на оправдане трошкове за реализацију пројекта.

Што се тиче измена и допуна Правилника у делу који се односи на појединачна давања на основу одлуке руководиоца органа надлежног за послове јавног информисања на републичком, покрајинском, односно локалном нивоу, планирано је следеће:

Предвиђа се измена члана 31. став 2. Правилника, на тај што се, уместо досадашње формулације да се средства додељена путем појединачног давања одобравају у складу са правилима о додели државне помоћи, предвиђа да се иста одобравају ускладу са правилима о додели помоћи мале вредности (*de minimis* помоћ).

Осим наведеног, Подносилац пријаве у достављеном Општем обрасцу пријаве државне помоћи наводи да ће учесници на расписаним конкурсима за суфинансирање производње медијских садржаја који доприносе остваривању јавног интереса у области јавног информисања достављати између осталог и изјаву корисника да пројекат не би могао бити реализован без доделе државне помоћи, односно да пројекат не би могао бити реализован другим инструментом државне помоћи осим субвенција (бесповратних средстава). Такође, подносилац пријаве у Општем обрасцу пријаве државне помоћи наводи да је државна помоћ примерена јер се њоме утиче на остваривање јавног интереса у области јавног информисања као и да органи јавне власти који расписују конкурсе могу да користе само субвенције као инструмент државне помоћи.

У Општем обрасцу пријаве државне помоћи подносилац пријаве такође наводи да ће од корисника тражити Изјаве да ли је учесник конкурса у текућој години, са истим пројектом, већ користио средства намењена пројектном суфинансирању у области јавног информисања на републичком, покрајинском или локалном нивоу.

Постојање и оцена усклађености државне помоћи

Како је у Обавештењу утврдила постојање државне помоћи, у смислу да Правилник представља пропис на основу којег се додељује државна помоћ корисницима који нису унапред одређени, односно да представља шему државне помоћи како је то одређено чланом 3. став 2. Закона о контроли државне помоћи, Комисија се у овом мишљењу није бавила утврђивањем постојања државне помоћи.

Имајући у виду да је приликом доношења Обавештења утврдила да се у конкретном случају ради о државној помоћи на коју се примењују одредбе Уредбе о условима и критеријумима усклађеност државне помоћи у области јавног информисања, Комисија је оцењивала измене и допуне Правилника у складу са наведеном Уредбом.

Узимајући у обзир да је изменама и допунама члана 13. Правилника предвиђено да лица која се налазе у поступку повраћаја државне или *de minimis* помоћи, као и лица која су била у тешкоћама у смислу прописа о контроли државне помоћи немају право учешћа на конкурс, Комисија је мишљења да је наведено у складу са чланом 3. став 2. Уредбе.

Подносилац пријаве, изменама и допунама члана 4. Правилника, предвидео је да је државна помоћ за суфинансирање производње медијских садржаја у области јавног информисања усклађена ако мера доприноси остваривању јавног интереса у области јавног информисања. Од значаја за оцену Комисије представља и чињеница да су Правилником прописани критеријуми за оцену пројекта на основу којих ће се оцењивати пројекти са становишта подобности пројектне активности да оствари јавни интерес у области јавног информисања, а наведено је у складу са чланом 13. став 1. тачка 1) Уредбе.

Такође, како је изменама и допунама члана 4. Правилника предвиђено да је државна помоћ усклађена ако постоји потреба за интервенцијом државе, односно ако остваривање јавног интереса у области јавног информисања, не би могао да се оствари без доделе државне помоћи и узимајући у обзир да је подносилац пријаве у достављеном Општем обрасцу пријаве државне помоћи навео да ће учесници на расписаним конкурсима за суфинансирање производње медијских садржаја који доприносе остваривању јавног интереса у области јавног информисања достављати између осталог и изјаву корисника да пројекат не би могао бити реализован без доделе државне помоћи, односно да пројекат не би могао бити реализован другим инструментом државне помоћи осим субвенција (бесповратних средстава) и да је подносилац пријаве доставио образложење да је државна помоћ примерена јер се њоме утиче на остваривање јавног интереса у области јавног информисања, као и да органи јавне власти који расписују конкурсе могу да користе само субвенције као инструмент државне помоћи, Комисија сматра да су испуњени услови из члана 13. став 1. тач. 2) и 4) Уредбе.

Изменама и допунама члана 4. Правилника предвиђено је и да је државна помоћ усклађена ако је износ државне помоћи пропорционалан (сведен на минимум). Такође, постојећим Правилником је прописано да се пројекти морају ценити на основу достављеног буџета и

оправданости трошкова са становишта прецизности и разрађености буџета пројекта, који показује усклађеност предвиђеног трошка са пројектним активностима, као и економске оправданости предлога буџета у односу на циљ пројектне активности. С обзиром на то да су предвиђени наведени критеријуми, испуњен је услов прописан чланом 13. став 1. тачка 3) Уредбе.

Да је државна помоћ која се додељује на основу ове шеме усклађена ако државна помоћ има подстицајни ефекат такође је прописано изменама и допунама члана 4. Правилника. Узимајући у обзир наведено, као и Правилником прописану обавезу да приликом пријаве за пројектно суфинансирање корисник попуњава Образац за пријављивање за пројектно суфинансирање који је одштампан уз Правилник и чини саставни део, и на тај начин доставља своје податке, а који садржи податке о називу и величини подносиоца пројекта, опис пројекта (датум почетка и краја пројекта, тема, сврха, циљна група, формат), територију и период реализације пројекта, буџет пројекта, са спецификацијом прихода и расхода, износ средстава за који се аплицира и др, Комисија сматра да су испуњени услови прописани чланом 13. став 1. тачка 5) и чланом 14. Уредбе, односно да предвиђена државна помоћ у области јавног информисања има ефекат подстицаја.

Правилником је прописано да орган који је расписао конкурс доставља скенирано решење сваком учеснику конкурса у електронској форми и објављује га на свом веб-сајту, што је у складу са чланом 13. став 1. тачка 6) Уредбе којим је прописана обавеза транспарентности државне помоћи, односно да подаци о државној помоћи морају бити доступни јавности. У вези са наведеним Комисија подсећа да би требало предвидети обавезу даваоца да, у складу са чланом 21. став 1. Уредбе, на својој интернет страници објављује информације о додељеној државној помоћи, правном основу за доделу, називу корисника државне помоћи, облику и износу додељене државне помоћи, у складу са Законом о контроли државне помоћи и подзаконским актима.

Сходно предложеним изменама и допунама члана 12. Правилника, учесници на конкурс за производњу медијских садржаја у штампаном и дигиталном формату могу бити микро мала и средња правна лица и предузетници. Такође, предложеним изменама и допунама члана 16. Правилника предвиђено је да државна помоћ за финансирање производње медијских садржаја у области јавног информисања не сме допринети повећању основних средстава корисника, односно проширењу постојећих делатности, нити обједињавању медија и оснивању и/или регистравању нових учесника на тржишту. Наведени услови конкурса су усклађени са чланом 13. ст. 3. и 4. Уредбе. У вези са предложеним изменама и допунама члана 16. Правилника, Комисија напомиње да је потребно предвидети да се средства не смеју користити за друге намене осим оних за које су додељена, а нарочито за производњу других медијских садржаја.

У погледу оправданих трошкова, предвиђених изменама и допунама у новом члану 16а Правилника, на основу којих се може доделити државна помоћ, Комисија оцењује да су исти усклађени са чланом 15. став 1. Уредбе.

Такође, у вези са одредбама предложеног новог члана 16а Правилника, од значаја за оцену је чињеница да је Правилником предвиђено да ако учесник на тржишту, поред израде конкретног медијског садржаја обавља и друге делатности у вези са изградом медијског садржаја или истовремено производи више медијских садржаја коришћењем или ангажовањем истих ресурса (нпр. људских, материјалних или нематеријалних), у оправдани

трошак улази сразмерни удео у заједничким трошковима продукције. Такође, предвиђено је и да се сразмерни удео у заједничким трошковима обрачунава на основу тржишне цене употребе ресурса или на други пригодан начин којим се омогућава израчунавање удела у заједничким трошковима, као и да се оправданим трошковима не сматрају трошкови штампања, трошкови дистрибуције и трошкови промоције. Узимајући у обзир све наведено, Комисија сматра да су испуњени услови из члала 15. ст. 2-4. Уредбе.

Изменама и допунама Правилника, у новом члану 16, предвиђено је да учесник конкурса може поднети захтев за суфинансирање пројекта у износу који не прелази 80% оправданих трошкова предложеног пројекта, а највише до износа утврђеног конкурсом, док учесник конкурса за производњу медијских садржаја за телевизије може поднети захтев за суфинансирање пројекта у износу који не прелази 50% оправданих трошкова производње медијских садржаја, а највише до износа утврђеног конкурсом. Наведени интензитети државне помоћи су у складу са чланом 17. став 3. Уредбе.

Од значаја за оцену Комисије је чињеница да је предвиђено да ће давалац од корисника затражити Изјаве да ли је учесник конкурса у текућој години, са истим пројектом, већ користио средства намењена пројектном суфинансирању у области јавног информисања на републичком, покрајинском или локалном нивоу, као и то што је Правилником прописано да један учесник конкурса може конкурисати само са једним пројектом по медију. Наведеним условима испуњена је обавеза одређена чланом 7. Закона, односно чланом 20. Уредбе којима је прописана кумулација државне помоћи.

Учесници конкурса који су добили средства, извештај о реализацији пројекта достављају органу који је доделио средства, у форми наративног и финансијског извештаја, а у складу са законом и закљученим уговором. Кориснику средстава који не достави у року и у прописаној форми наративни и финансијски извештај о реализацији пројекта, орган који додељује средства упућује захтев за повраћај средстава. Узимајући у обзир наведено Комисија сматра да је развијен механизам праћења и извештавања о додељеној државној помоћи, те да на овај начин давалац у обавези да врши контролу трошења јавних средстава и коришћења тих средстава за доделу државне помоћи у области јавног информисања, и да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи, што је у складу са чланом 20. став 4. као и чланом 21. став 2. Уредбе.

Најзад, предложеним изменама и допунама чл. 6. и 31. Правилника је предвиђено да се средства која се додељују за пројекте организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања, а такође и појединачна давања додељују у складу са прописима којима се уређују правила за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћ). Комисија подсећа даваоца да се *de minimis* помоћ, у складу са чланом 8. став 2. Закона и чланом 2. став 2. Уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) не пријављује Комисији већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац. С тим у вези, Комисија указује на неопходност поштовања Уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) приликом доделе *de minimis* помоћи, а нарочито у погледу обавеза даваоца из члана 11. те уредбе.

Приликом доношења овог мишљења, Комисија је ценила само усклађеност одредби којима се Правилник мења и допуњује са правилима о додели државне помоћи на које се позвала у Обавештењу, док остале одребе Правилника, имајући у виду да их у Обавештењу није оценила као неусклађене и није дала предлог усклађивања, није било неопходно да оцењује.

Имајући у виду да су одредбе измена и допуна Правилника предложене у складу са Обавештењем Комисије од 31. марта 2022. године, чиме се постиже потпуна усклађеност Правилника са условима и критеријумима усклађености државне помоћи садржаним у Уредби, Савет Комисије је мишљења да ће након усвајања предложених измена и допуна Правилник представљати **усклађену шему државне помоћи у области јавног информисања.**

**ЗАМЕНИК
ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ
Љиљана Благојевић, с.р.**

Доставити:

- Министарству информисања и телекомуникација,
- архиви.